

SYTUACJA OSÓB MŁODYCH NA RYNKU PRACY W WOJEWÓDZTWIE ZACHODNIOPOMORSKIM

2021

Wstęp	3
1. Bezrobocie osób do 25 roku życia w Unii Europejskiej.....	4
2. Aktywność ekonomiczna ludności województwa zachodniopomorskiego według wyników BAEL GUS	5
3. Bezrobocie rejestrowane wśród osób młodych w Polsce	8
4. Bezrobocie rejestrowane wśród osób młodych w województwie zachodniopomorskim	8
5. Bilans młodych bezrobotnych w województwie zachodniopomorskim.....	10
6. Osoby bezrobotne do 12 miesięcy od dnia ukończenia nauki w województwie zachodniopomorskim	12
7. Struktura zarejestrowanych według płci, miejsca zamieszkania, wykształcenia, stażu pracy i czasu pozostawania bez pracy	13
8. Struktura zawodowa młodych bezrobotnych.....	15
9. Struktura zawodowa bezrobotnych do 12 miesięcy od dnia zakończenia nauki.....	16
Podsumowanie	18

Wstęp

Osoby bezrobotne do 30 roku życia w myśl ustawy z dnia 20 kwietnia 2004 roku o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy mają status osób będących w szczególnej sytuacji na rynku pracy. Z grupy tej wyodrębnione są dodatkowo licznie reprezentowane w statystykach z bezrobocia rejestrowanego osoby bezrobotne do 25 roku życia. Trudna sytuacja osób młodych przed wejściem czy funkcjonowaniem na rynku pracy wymaga zastosowania dodatkowych instrumentów wspierających ich rozwój i aktywizację zawodową. Wraz z ostatnią nowelizacją ustawy poszerzono wachlarz instrumentów skierowanych do osób młodych. Obok popularnych form jakimi niezmiennie są szkolenia i staże, osoby do 30 roku życia od 2014 roku mają możliwość skorzystania z nowych instrumentów rynku pracy tj. bon szkoleniowy, bon stażowy, bon zatrudnieniowy, bon na zasiedlenie. Od 1 stycznia 2016 roku pracodawcy chcący zatrudnić osoby młode podejmujące pierwszą pracę mogą otrzymać refundację kosztów składek na ubezpieczenie społeczne.

Opracowanie otwiera informacja dotycząca bezrobocia osób młodych do 25 roku życia w krajach członkowskich Unii Europejskiej i nie tylko na podstawie danych Europejskiego Urzędu Statystycznego – Eurostat. Dla zobrazowania sytuacji osób młodych zaprezentowano ponadto wskaźniki z wyników Badania Aktywności Ekonomicznej Ludności Głównego Urzędu Statystycznego i Urzędu Statystycznego w Szczecinie. Dalszą część opracowania poświęcono analizie bezrobocia rejestrowanego wśród młodych bezrobotnych na obszarze Pomorza Zachodniego i na poziomie województw. Oprócz podstawowych informacji dotyczących stanu i bilansu, zaprezentowano strukturę młodych bezrobotnych według płci, miejsca zamieszkania, wykształcenia, stażu pracy, czasu pozostawania bez pracy i kwalifikacji zawodowych. Uzupełnienie analizy stanowią rozdziały poświęcone grupie bezrobotnych do 12 miesięcy od dnia ukończenia nauki (absolwenci).

1. Bezrobocie osób do 25 roku życia w Unii Europejskiej

Dane Europejskiego Urzędu Statystycznego (Eurostat) pokazują, że bezrobocie osób młodych jest w dużym stopniu zróżnicowane terytorialnie. W grudniu 2021 roku stopa bezrobocia w grupie poniżej 25 roku życia wyniosła 14,5% w krajach znajdujących się w strefie euro (EA19) oraz 14,4% w krajach członkowskich Unii Europejskiej (EU27), czyli o odpowiednio 4,0 pkt proc. i 3,7 pkt proc. mniej niż rok wcześniej. Najniższy wskaźnik dla analizowanej grupy spośród krajów należących do Unii zaobserwowano w Niemczech (5,7%), z kolei zdecydowanie wyższy poziom bezrobocia wśród młodych notowano w krajach z południa Europy tj. w Hiszpanii (31,1%), w Grecji (29,4%) i we Włoszech (26,0%). Bezrobocie osób młodych według Eurostat w Polsce w grudniu 2021 roku kształtowało się na poziomie 9,7%.

Tabela 1. Średnia miesięczna stopa bezrobocia ogółem oraz w grupie do 25 roku życia według Eurostat w grudniu 2020 i 2021 roku

Państwo/obszar		Stopa bezrobocia ogółem (%)		Zmiana (w pkt proc.)	Stopa bezrobocia w grupie bezrobotnych do 25 roku życia (%)		Zmiana (w pkt proc.)
		grudzień 2020 r.	grudzień 2021 r.		grudzień 2020 r.	grudzień 2021 r.	
EA 19		8,2	7,0	-1,2	18,5	14,5	-4,0
EU 27		7,5	6,4	-1,1	18,1	14,4	-3,7
EU 27	Austria	6,8	4,8	-2,0	12,1	8,1	-4,0
	Belgia	6,1	5,7	-0,4	17,1	15,8	-1,3
	Bułgaria	6,3	4,6	-1,7	16,8	14,4	-2,4
	Chorwacja	8,6	6,5	-2,1	23,7	17,2	-6,5
	Cypr	7,9	6,5	-1,4	19,2	16,2	-3,0
	Czechy	3,1	2,2	-0,9	10,3	7,8	-2,5
	Dania	6,0	4,5	-1,5	12,3	9,2	-3,1
	Estonia	7,2	5,4	-1,8	19,2	18,1	-1,1
	Finlandia	8,2	7,2	-1,0	22,6	13,6	-9,0
	Francja	7,9	7,4	-0,5	20,5	16,5	-4,0
	Grecja	17,0	12,9	-4,1	35,2	29,4	-5,8
	Hiszpania	16,2	13,3	-2,9	40,5	31,1	-9,4
	Irlandia	6,1	5,0	-1,1	14,9	10,8	-4,1
	Litwa	7,9	7,4	-0,5	12,7	11,8	-0,9
	Luksemburg	6,5	4,7	-1,8	21,5	16,3	-5,2
	Łotwa	8,6	6,6	-2,0	17,5	10,6	-6,9
	Malta	4,3	3,2	-1,1	10,8	10,4	-0,4
	Niderlandy	4,9	3,8	-1,1	10,9	7,8	-3,1
	Niemcy	3,9	3,2	-0,7	8,2	5,7	-2,5
	Polska	3,4	3,0	-0,4	13,6	9,7	-3,9
Portugalia	7,0	5,9	-1,1	23,8	20,7	-3,1	
Rumunia	6,3	5,7	-0,6	20,7	22,0	1,3	
Słowacja	7,0	6,5	-0,5	22,2	19,7	-2,5	
Słowenia	5,3	4,4	-0,9	15,0	10,1	-4,9	
Szwecja	9,2	8,0	-1,2	24,3	23,5	-0,8	
Węgry	4,2	3,7	-0,5	11,7	12,3	0,6	
Włochy	9,8	8,9	-0,9	31,2	26,0	-5,2	
Wielka Brytania	x	x	x	x	x	x	
Islandia	7,1	4,3	-2,8	12,8	9,5	-3,3	
Japonia	3,0	2,7	-0,3	5,3	5,2	-0,1	
Norwegia	4,7	3,2	x	13,6	12,0	x	
Turcja	12,7	x	x	25,6	x	x	
USA	6,7	3,9	-2,8	12,6	8,2	-4,4	

Źródło: opracowanie własne WUP w Szczecinie na podstawie danych Eurostat <http://ec.europa.eu/eurostat/data/database>, dostęp dnia 29.08.2022 r.

Z porównania danych z końca 2020 i 2021 roku wynika, że w większości krajów Unii Europejskiej w ciągu 12 miesięcy notowano spadek bezrobocia wśród osób do 25 roku życia, największy w Hiszpanii, o 9,4 pkt proc. Według Eurostat w Polsce stopa bezrobocia w grupie najmłodszych bezrobotnych była o 3,9 pkt proc. niższa w porównaniu do grudnia 2020 roku. Wzrost bezrobocia w analizowanej grupie w ciągu 2021 roku notowano na Węgrzech i w Rumunii.

W kontekście aktywności osób młodych należy wspomnieć o grupie NEET¹, która obejmuje w krajach UE m. in. osoby w wieku 15 – 29 lat, pozostające jednocześnie poza zatrudnieniem, nie uczące się i nie korzystające ze szkoleń. W 2021 roku udział NEET w grupie 15 – 29 lat w krajach członkowskich UE wyniósł 13,1% i był zróżnicowany terytorialnie. Największy odsetek nieaktywnych wśród młodych osób notowano głównie na południu Europy tj. we Włoszech (23,1%), w Rumunii (20,3%), Grecji (17,3%), Bułgarii (17,6%). Zdecydowanie mniejszy udział NEET odnotowano w Niderlandach – 5,5%, a w Polsce bierność w kwestii pracy, edukacji i szkoleń dotyczyła 13,4% młodych osób, o 0,5 pkt proc. więcej niż w 2020 roku².

2. Aktywność ekonomiczna ludności województwa zachodniopomorskiego według wyników BAEL GUS

Zgodnie z wynikami reprezentacyjnego Badania Aktywności Ekonomicznej Ludności (BAEL GUS), w IV kwartale 2021 roku współczynnik aktywności zawodowej³ ludności w województwie zachodniopomorskim wyniósł 57,1% wobec 54,6% w analogicznym okresie ubiegłego roku. Analizowany wskaźnik różnił się w poszczególnych grupach wiekowych, a dla osób w wieku 15 – 24 lata wyniósł 24,8% tj. 0,5 pkt proc. mniej niż przed rokiem i był to największy spadek spośród wszystkich grup wiekowych. Największą aktywnością zawodową na koniec 2021 roku wykazywały się osoby w wieku 25 – 34 lata tj. 91,3%, o 8,9 pkt proc. więcej w skali roku.

Tabela 2. Współczynnik aktywności zawodowej (%) wg wieku w województwie zachodniopomorskim w IV kwartale 2020 i 2021 roku

wiek	IV kwartał 2020 r.	IV kwartał 2021 r.	wzrost/spadek
			w pkt proc.
15 - 24 lata	24,3	24,8	0,5
25 - 34 lata	82,4	91,3	8,9
35 - 44 lata	86,6	87,0	0,4
45 - 54 lata	85,1	86,8	1,7
55 - 64 lata	55,2	57,6	2,4
65 lat i więcej	5,5	7,0	1,5
ogółem	54,6	57,1	2,5

Źródło: opracowanie własne WUP w Szczecinie na podstawie BAEL GUS (Bank Danych Lokalnych).

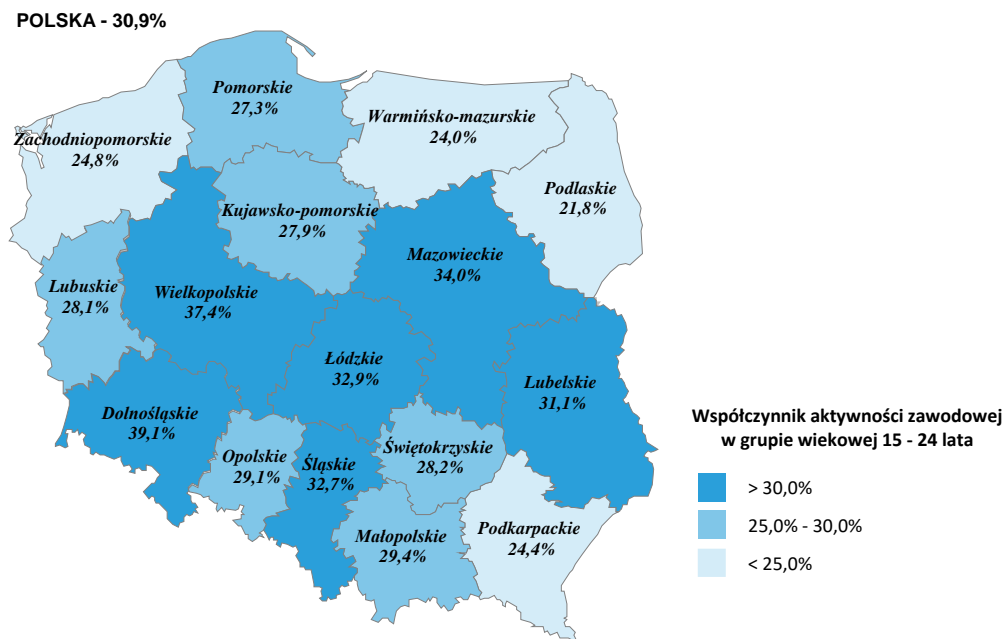
Współczynnik aktywności zawodowej dla ogółu ludności w Polsce w IV kwartale 2021 roku kształtował się na poziomie 58,0% (w ubiegłym roku – 56,1%), z kolei w grupie wiekowej 15 – 24 lata wyniósł 30,9% (30,4% przed rokiem). Aktywność zawodowa osób do 25 roku życia jest zróżnicowana terytorialnie, a największą wykazywały osoby zamieszkujące województwo dolnośląskie – 39,1%. Najmniej aktywne na rynku pracy były młode osoby z województwa podlaskiego – 21,8%. W stosunku do wyników za IV kwartał 2020 roku aktywność zawodowa najmłodszych wzrosła w sześciu województwach, najwyższy wzrost odnotowano w województwie dolnośląskim – o 6,1 pkt proc. i w województwie mazowieckim – o 4,3 pkt proc. Spadek aktywności notowano w pozostałych regionach, z których największy w województwie podlaskim, o 7,0 pkt proc.

¹ NEET (ang.) – not in employment, education or training.

² <http://ec.europa.eu/eurostat/data/database> dostęp dnia 29.08.2022 r.

³ Współczynnik aktywności zawodowej jest to procentowy udział aktywnych zawodowo danej kategorii w ogólnej liczbie ludności danej kategorii (wyróżnianej m.in. ze względu na wiek, poziom wykształcenia).

Mapa 1. Współczynnik aktywności zawodowej w grupie wiekowej 15 – 24 lata według województw w IV kwartale 2021 roku

Wojewódzki Urząd Pracy w Szczecinie, Wydział Badań i Analiz

Źródło: opracowanie własne WUP w Szczecinie na podstawie BAEL GUS (Bank Danych Lokalnych).

Kolejnym miernikiem sytuacji na rynku pracy wykorzystywanym w Badaniu Aktywności Ekonomicznej Ludności jest wskaźnik zatrudnienia⁴, który w IV kwartale 2021 roku w województwie zachodniopomorskim wyniósł 54,9% wobec 52,7% przed rokiem. W grupie osób w wieku 15 – 24 lata notowano wzrost wskaźnika zatrudnienia w stosunku do IV kwartału 2020 roku, o 1,4 pkt proc. z 26,8% na 28,2%.

Tabela 3. Wskaźnik zatrudnienia (%) wg wieku w województwie zachodniopomorskim w IV kwartale 2020 i 2021 roku

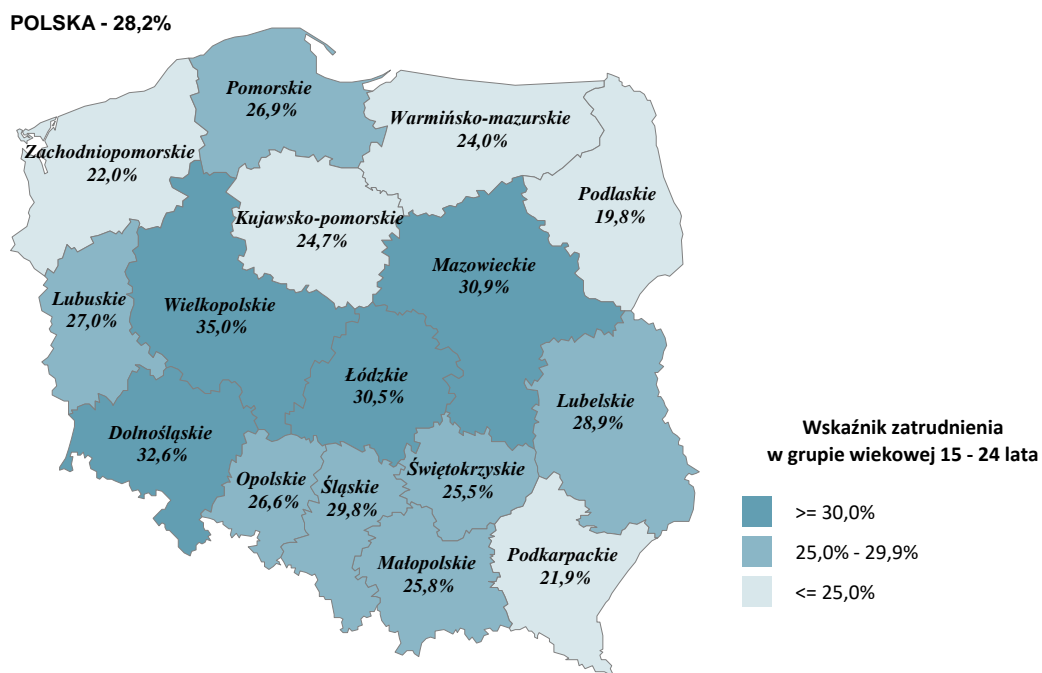
wiek	IV kwartał 2020 r.	IV kwartał 2021 r.	wzrost/spadek
			w pkt proc.
15 - 24 lata	20,1	22,0	1,9
25 - 54 lata	82,4	84,9	2,5
55 - 64 lata	53,8	56,1	2,3
20 - 64 lata	71,9	75,1	3,2
ogółem	52,7	54,9	2,2

Źródło: opracowanie własne WUP w Szczecinie na podstawie BAEL GUS (Bank Danych Lokalnych).

Wskaźnik zatrudnienia mieszkańców Polski w IV kwartale 2021 roku wyniósł 56,3% wobec 54,3% rok wcześniej, a wśród osób w wieku 15 – 24 lata wzrósł o 1,9 pkt proc. do 22,0%. W grupie województw najwyższy wskaźnik notowano w województwie wielkopolskim – 35,0%. Zdecydowanie niższy poziom zatrudnienia odnotowano wśród młodych osób zamieszkujących województwo podlaskie – 19,8%.

⁴ Wskaźnik zatrudnienia jest to procentowy udział pracujących danej kategorii w ogólnej liczbie ludności danej kategorii.

Mapa 2. Wskaźnik zatrudnienia w grupie wiekowej 15 – 24 lata według województw w IV kwartale 2021 roku

Wojewódzki Urząd Pracy w Szczecinie, Wydział Badań i Analiz

Źródło: opracowanie własne WUP w Szczecinie na podstawie BAEL GUS (Bank Danych Lokalnych).

Z wyników BAEL GUS zrealizowanego w IV kwartale 2021 roku, wynika, że w województwie zachodniopomorskim najwyższą stopę bezrobocia⁵ notowano w grupie osób w wieku 15 – 24 lata tj. 14,3% i była ona o 2,8 pkt proc. niższa w porównaniu z analogicznym okresem ubiegłego roku. Największy wzrost bezrobocia w ciągu 2021 roku zaobserwowano wśród bezrobotnych w wieku 25 – 34 lata, o 3,4 pkt proc.

Tabela 4. Stopa bezrobocia (%) wg wieku w województwie zachodniopomorskim w IV kwartale 2020 i 2021 roku

wiek	IV kwartał 2020 r.	IV kwartał 2021 r.	wzrost/spadek
			w pkt proc.
15 - 24 lata	17,1	14,3	-2,8
25 - 34 lata	3,1	6,5	3,4
35 - 44 lata	3,3	1,4	-1,9
45 - 54 lata	2,3	4,3	2,0
55 lat i więcej	2,1	2,9	0,8
ogółem	3,6	4,0	0,4

Źródło: opracowanie własne WUP w Szczecinie na podstawie BAEL GUS.

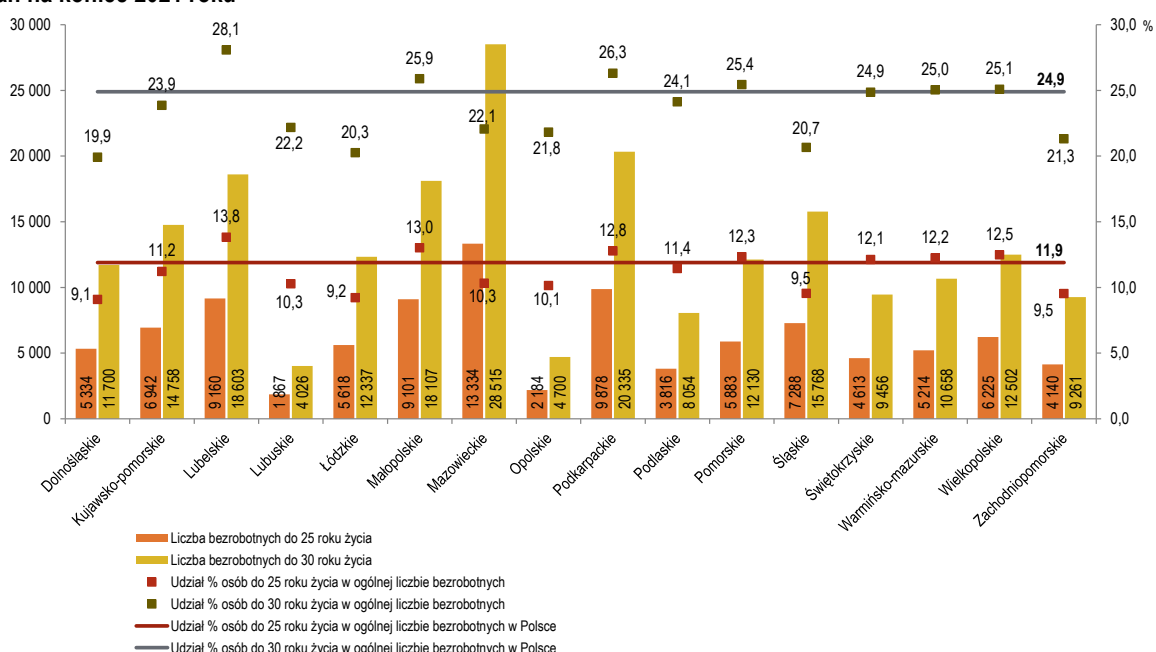
⁵ Stopa bezrobocia jest to procentowy udział bezrobotnych danej kategorii w liczbie aktywnych zawodowo danej kategorii. Liczona według metodologii BAEL GUS.

3. Bezrobocie rejestrowane wśród osób młodych w Polsce

Na koniec grudnia 2021 roku w rejestrach powiatowych urzędów pracy w Polsce znajdowało się łącznie 100,6 tys. osób do 25 roku życia wobec 130,8 tys. w analogicznym okresie ubiegłego roku. Analizowana grupa stanowiła 11,9% wszystkich bezrobotnych tj. 0,6 pkt proc. mniej niż rok wcześniej. Najwięcej bezrobotnych do 25 roku życia zarejestrowanych było w województwie mazowieckim – 13,3tys. osób (10,3% bezrobotnych w regionie), a najmniej w województwie lubuskim – 1,8 tys. osób (10,3% bezrobotnych w regionie). Odsetek osób z badanej grupy wśród zarejestrowanych bezrobotnych jest zróżnicowany terytorialnie. W dziewięciu województwach był on niższy niż w Polsce, także w województwie zachodniopomorskim, gdzie na koniec 2021 roku kształtował się na poziomie 9,5% (10,4% przed rokiem). Udział najmłodszych bezrobotnych wahał się od 9,1% w województwie dolnośląskim do 13,8% w województwie lubelskim.

W porównaniu z danymi z końca 2020 roku liczba bezrobotnych do 25 roku życia w ciągu 12 miesięcy zmniejszyła się we wszystkich województwach, od 17,8% w województwie podkarpackim do 32,8% w województwie lubuskim.

Wykres 1. Liczba oraz udział procentowy osób bezrobotnych do 30 i 25 roku życia według województw i w Polsce – stan na koniec 2021 roku

Źródło: opracowanie własne WUP w Szczecinie na podstawie danych MRiPS.

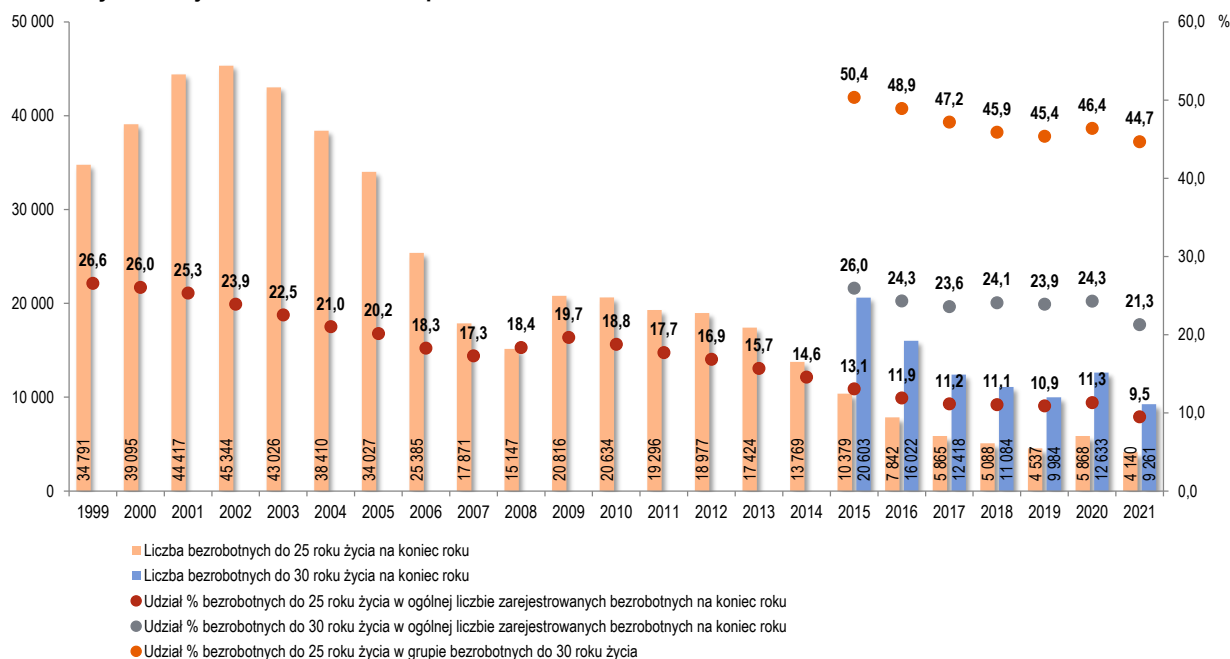
Grupa bezrobotnych do 30 roku życia na koniec 2021 roku liczyła blisko 210,9 tys. osób, w tym 47,7% stanowiły osoby do 25 roku życia. Udział tej kategorii bezrobotnych wyniósł 24,9% w ogólnej liczbie bezrobotnych w Polsce. Najwięcej bezrobotnych do 30 roku życia pozostawało w rejestrach urzędów pracy w województwie mazowieckim – 28,5 tys. osób (22,1% bezrobotnych w regionie). Zdecydowanie mniej osób z analizowanej grupy notowano w województwie lubuskim – 4,0 tys. osób (22,2% bezrobotnych w regionie). Udział bezrobotnych z grupy do 30 roku życia wśród ogółu zarejestrowanych wynosił od 9,1% w województwie dolnośląskim do 13,8% w województwie lubelskim.

4. Bezrobocie rejestrowane wśród osób młodych w województwie zachodniopomorskim

Na koniec 1999 roku kategoria osób bezrobotnych do 25 roku życia w województwie zachodniopomorskim liczyła blisko 34,8 tys. osób, a jej udział w ogólnej liczbie zarejestrowanych bezrobotnych wyniósł 26,6%. Na koniec 2021 roku według rejestrów powiatowych urzędów pracy grupa ta liczyła 4,1 tys. osób i w porównaniu z 2020 rokiem zanotowano spadek liczbowy

w grupie najmłodszych bezrobotnych o 1,7 tys. osób. W ciągu roku zaobserwowano także spadek udziału analizowanej grupy w ogóle bezrobotnych o 1,8 pkt proc., z 11,3% na 9,5%.

Wykres 2. Liczba bezrobotnych do 25 i 30 roku życia oraz ich udział procentowy w ogólnej liczbie zarejestrowanych bezrobotnych w województwie zachodniopomorskim w latach 1999 - 2021

Źródło: opracowanie własne WUP w Szczecinie na podstawie sprawozdania MRiPS.

W końcu 2021 roku w rejestrach urzędów pracy w województwie zachodniopomorskim znajdowało się łącznie 9,2 tys. osób do 30 roku życia, stanowiących 1/5 ogółu zarejestrowanych. W stosunku do danych z końca 2020 roku notowano spadek w tej grupie bezrobotnych o 3,3 tys. osób. Ponad 44% grupy stanowiły osoby do 25 roku życia.

Najwięcej bezrobotnych do 25 roku życia na koniec 2021 roku zarejestrowanych było w powiecie szczecineckim – 412 osób wobec 586 osób przed rokiem. W Szczecinie w rejestrach pozostawało 335 osób wobec 479 rok wcześniej. Najmniej bezrobotnych z analizowanej grupy notowano w Świnoujściu tj. 34 osoby. W porównaniu z końcem 2020 roku spadek liczby najmłodszych bezrobotnych notowano we wszystkich powiatach, największy w powiecie szczecineckim, o 174 osoby. Udział bezrobotnych do 25 roku życia w ogóle bezrobotnych w powiatach na koniec 2021 roku wahał się od 5,5% w Szczecinie do 12,8% w powiecie łobeskim.

Liczba bezrobotnych do 30 roku życia w powiatowych urzędach pracy wynosiła od 83 osób w Świnoujściu do 909 osób w Szczecinie. Odsetek bezrobotnych do 30 roku życia wahał się od 14,8% w Świnoujściu do 26,4% w powiecie łobeskim. Najniższym udziałem osób młodych w rejestrach cechowały się miasta na prawach powiatu tj. Koszalin, Świnoujście i Szczecin (mniej niż 16,0%).

Tabela 5. Liczba bezrobotnych do 30 roku życia i 25 roku życia oraz ich udział w ogólnej liczbie bezrobotnych w powiatach na koniec roku

Powiat	Bezrobotni do 30 roku życia				Bezrobotni do 25 roku życia			
	2020		2021		2020		2021	
	Liczba	Udział % w ogóle bezrobotnych	Liczba	Udział % w ogóle bezrobotnych	Liczba	Udział % w ogóle bezrobotnych	Liczba	Udział % w ogóle bezrobotnych
Białogardzki	722	26,0	581	23,1	349	12,6	274	10,9
Choszczeński	688	27,6	539	24,6	339	13,6	248	11,3
Drawski	743	27,4	503	22,6	361	13,3	215	9,7

Goleniowski	614	27,6	315	23,6	307	13,8	138	10,3
Gryficki	479	28,3	332	25,5	232	13,7	142	10,9
Gryfiński	576	25,4	389	21,6	267	11,8	155	8,6
Kamieński	556	22,7	465	21,4	254	10,4	217	10,0
Kołobrzeski	342	24,7	244	21,1	173	12,5	108	9,3
Miasto Koszalin	566	18,0	428	15,3	215	6,8	162	5,8
Koszaliński	759	25,8	603	22,9	368	12,5	269	10,2
Łobeski	520	27,6	400	26,4	264	14,0	194	12,8
Myśliborski	403	24,6	274	22,2	196	12,0	134	10,9
Policki	363	21,9	275	18,3	165	9,9	128	8,5
Pyrzycki	338	24,2	231	18,9	146	10,5	117	9,6
Sławieński	675	26,3	522	24,1	327	12,8	256	11,8
Stargardzki	811	26,2	673	24,4	386	12,5	301	10,9
Szczecinecki	1 173	27,7	845	24,3	586	13,8	412	11,9
Świdwiński	517	25,7	360	23,3	227	11,3	162	10,5
Miasto Świnoujście	125	17,5	83	14,8	44	6,2	34	6,1
Wałecki	356	23,3	290	22,9	183	12,0	139	11,0
Miasto Szczecin	1 307	18,2	909	15,0	479	6,7	335	5,5
Województwo	12 633	24,3	9 261	21,3	5 868	11,3	4 140	9,5

Źródło: opracowanie własne WUP w Szczecinie na podstawie sprawozdania MRiPS.

5. Bilans młodych bezrobotnych w województwie zachodniopomorskim

W ciągu 2021 roku do rejestrów powiatowych urzędów pracy włączono 10,5 tys. osób do 25 roku życia, a wyłączono z ewidencji 11,2 tys. osób. Przewagę rejestracji nad wyłączeniami z ewidencji notowano w miesiącach jesienno – zimowych, w szczególności w styczniu oraz lutym i we wrześniu. Większa liczba wyrejestrowań wynika z sezonowości na rynku pracy, a w przypadku zauważalnego napływu do bezrobocia osób młodych we wrześniu zaryzykować można stwierdzenie, iż są to absolwenci szkół, którzy po okresie wakacyjnym i pracach sezonowych zarejestrowali się w urzędach pracy. Analogiczna sytuacja zauważalna jest w przypadku bezrobotnych do 30 roku życia.

Główną przyczyną wyrejestrowań z ewidencji młodych bezrobotnych w 2021 roku było podjęcie pracy. Z tego powodu wyrejestrowano 12,7 tys. osób do 30 roku życia, w tym 6,4 tys. osób do 25 roku życia. Podjęcia pracy w tych grupach stanowiły odpowiednio 59,6% i 57,4% wszystkich wyłączeń z ewidencji. Zdecydowana większość bezrobotnych podjęła pracę niesubsydiowaną – ponad 80%, w tym niemal co dziesiąty sezonową. Z subsydiowanych form zatrudnienia skorzystało 2,2 tys. osób do 30 roku życia i ponad 1 tys. osób do 25 roku życia. Z zaangażowanych środków finansowych najczęściej młodych bezrobotnych zdecydowało się na prace interwencyjne, podjęcie działalności gospodarczej, podjęcie pracy w ramach refundacji kosztów zatrudnienia bezrobotnego, podjęcie pracy poza miejscem zamieszkania w ramach bonu na zasiedlenie, roboty publiczne. Kolejnym znaczącym powodem utraty statusu osoby bezrobotnej było niepotwierdzenie gotowości do podjęcia pracy tj. 3,5 tys. osób do 30 roku życia (16,8% wyrejestrowań) i 2,0 tys. osób do 25 roku życia (13,3% wyrejestrowań).

W 2021 roku program stażu rozpoczęło 1,3 tys. osób do 30 roku życia (6,4% wyłączeń), w tym 922 osoby do 25 roku życia (8,9% wyłączeń). Popularną formę aktywizacji stanowią także szkolenia, na które w 2021 roku skierowano 785 osób, w tym 395 osób do 25 roku życia.

Tabela 6. Bilans bezrobotnych do 30 i 25 roku życia w województwie zachodniopomorskim

Wyszczególnienie		Bezrobotni do 30 roku życia				Bezrobotni do 25 roku życia			
		2020		2021		2020		2021	
		ogółem	kobiety	ogółem	kobiety	ogółem	kobiety	ogółem	kobiety
Osoby zarejestrowane		22 881	11 998	19 216	10 244	12 445	6 281	10 552	5 462
Osoby wyłączone z ewidencji bezrobotnych		19 033	10 043	21 299	11 269	10 056	5 051	11 257	5 681
z tego z przyczyn	podjęcia pracy	12 447	6 634	12 702	6 935	6 320	3 158	6 465	3 356
	niesubsydiowanej	10 564	5 666	10 489	5 791	5 434	2 748	5 433	2 859
	w tym								
	podjęcie działalności gospodarczej	370	127	375	129	133	39	135	23
	pracy sezonowej	947	469	944	522	499	238	484	263
	subsydiowanej	1 883	968	2 213	1 144	886	410	1 032	497
	prac interwencyjnych	452	274	515	299	249	145	278	148
	robót publicznych	249	173	295	209	117	81	145	106
	podjęcia działalności gospodarczej	488	237	610	298	166	69	211	86
	w tym w ramach bonu na zasiedlenie	5	2	3	0	1	0	1	0
	podjęcia pracy w ramach refundacji kosztów zatrudnienia bezrobotnego	370	117	443	142	201	50	243	75
	podjęcia pracy poza miejscem zamieszkania w ramach bonu na zasiedlenie	271	145	287	160	124	58	126	66
	podjęcia pracy w ramach bonu zatrudnieniowego	10	5	21	12	6	2	9	3
	podjęcia pracy w ramach świadczenia aktywizacyjnego	0	0	0	0	0	0	0	0
	podjęcia pracy w ramach grantu na telepracę	0	0	0	0	0	0	0	0
	podjęcia pracy w ramach refundacji składek na ubezpieczenia społeczne	0	0	0	0	0	0	0	0
	inne	43	17	42	24	23	5	20	13
	rozpoczęcia szkolenia	470	174	785	280	221	66	395	114
	w tym w ramach bonu szkoleniowego	51	11	44	10	25	2	22	4
	rozpoczęcia stażu	1 244	926	1 358	1 008	838	608	922	663
	w tym w ramach bonu stażowego	0	0	0	0	0	0	0	0
	rozpoczęcia przygotowania zawodowego dorosłych	2	1	1	0	0	0	0	0
	rozpoczęcia prac społecznie użytecznych	93	68	82	63	23	15	27	16
	w tym w ramach PAI	0	0	0	0	0	0	0	0
	skierowanie do agencji zatrudnienia w ramach zlecenia działań aktywizacyjnych	0	0	0	0	0	0	0	0
	odmowa bez uzasadnionej przyczyny przyjęcia propozycji odpowiedniej pracy lub innej formy pomocy, w tym w ramach PAI	216	104	256	114	123	55	137	63
	niepotwierdzenia gotowości do pracy	2 460	1 065	3 581	1 496	1 445	617	2 019	824
dobrowolnej rezygnacji ze statusu bezrobotnego	895	491	1 040	620	417	226	470	254	
podjęcia nauki	78	44	113	58	70	38	98	47	
nabycia praw rentowych	30	14	36	17	15	9	20	9	
innych	1 098	522	1 345	678	584	259	704	335	

Źródło: opracowanie własne WUP w Szczecinie na podstawie sprawozdania MRiPS.

6. Osoby bezrobotne do 12 miesięcy od dnia ukończenia nauki w województwie zachodniopomorskim

Sprawozdawczość statystyczna bezrobocia rejestrowanego wyróżnia osoby bezrobotne do 12 miesięcy od dnia ukończenia nauki⁶. Osoby te stanowiły na koniec 2021 roku 2,0% wszystkich bezrobotnych w regionie, o 0,4 pkt proc. mniej niż przed rokiem.

W 2021 roku włączono do ewidencji powiatowych urzędów pracy 3,4 tys. osób z analizowanej grupy w stosunku do 3,8 tys. w 2020 roku. Pracę w tym czasie podjęło blisko 1,7 tys. osób, które zakończyły naukę w ostatnich 12 miesiącach wobec 1,5 tys. w 2020 roku.

Na koniec 2021 roku największym udziałem badanej grupy w ogólnej liczbie bezrobotnych cechowały się powiaty: sławieński, świdwiński, walecki (> 2,5%), z kolei najmniejszy odsetek zaobserwowano w Szczecinie – 1,1%. W większości powiatów liczba bezrobotnych z analizowanej grupy zmniejszyła się w ciągu 2021 roku.

Tabela 7. Liczba bezrobotnych do 12 miesięcy od dnia ukończenia nauki oraz ich udział procentowy w ogólnej liczbie bezrobotnych na koniec roku

Powiat	Bezrobotni w okresie do 12 miesięcy od dnia ukończenia nauki					
	2020		2021		Zmiana (w liczbie bezrobotnych)	Zmiana (w pkt proc.)
	Liczba	Udział % w ogóle bezrobotnych	Liczba	Udział % w ogóle bezrobotnych		
Białogardzki	56	2,0	56	2,2	0	0,2
Choszczeński	63	2,5	45	2,1	-18	-0,5
Drawski	76	2,8	37	1,7	-39	-1,1
Goleniowski	59	2,6	17	1,3	-42	-1,4
Gryficki	58	3,4	33	2,5	-25	-0,9
Gryfiński	65	2,9	35	1,9	-30	-0,9
Kamieński	60	2,4	37	1,7	-23	-0,7
Kołobrzeski	46	3,3	26	2,2	-20	-1,1
Miasto Koszalin	42	1,3	42	1,5	0	0,2
Koszaliński	76	2,6	47	1,8	-29	-0,8
Łobeski	38	2,0	30	2,0	-8	0,0
Myśliborski	41	2,5	28	2,3	-13	-0,2
Policki	40	2,4	30	2,0	-10	-0,4
Pyrzycki	43	3,1	23	1,9	-20	-1,2
Sławieński	58	2,3	66	3,0	8	0,8
Stargardzki	106	3,4	68	2,5	-38	-1,0
Szczecinecki	115	2,7	80	2,3	-35	-0,4
Świdwiński	49	2,4	51	3,3	2	0,9
Miasto Świnoujście	7	1,0	11	2,0	4	1,0
Walecki	37	2,4	33	2,6	-4	0,2
Miasto Szczecin	89	1,2	69	1,1	-20	-0,1
Województwo	1 224	2,4	864	2,0	-360	-0,4

Źródło: opracowanie własne WUP w Szczecinie na podstawie sprawozdania MRiPS.

⁶ Osoby zarejestrowane jako bezrobotne w okresie do 12 miesięcy od dnia określonego w dyplomie, świadectwie lub innym dokumencie potwierdzającym ukończenie nauki w szkole, kursów zawodowych trwających co najmniej 24 miesiące lub nabycie uprawnień do wykonywania zawodu przez niepełnosprawnych.

7. Struktura zarejestrowanych według płci, miejsca zamieszkania, wykształcenia, stażu pracy i czasu pozostawania bez pracy

W strukturze młodych bezrobotnych według płci na koniec 2021 roku większość stanowiły kobiety tj. 62,5% w grupie bezrobotnych do 25 roku życia i 67,3% wśród bezrobotnych do 30 roku życia. Ze struktury młodych bezrobotnych według miejsca zamieszkania wynika, że w grupie bezrobotnych do 25 roku życia na koniec 2021 roku większość zamieszkiwała wieś – 52,0%. W przypadku bezrobotnych do 30 roku życia większość stanowiły osoby zamieszkujące obszary miejskie – 51,2%.

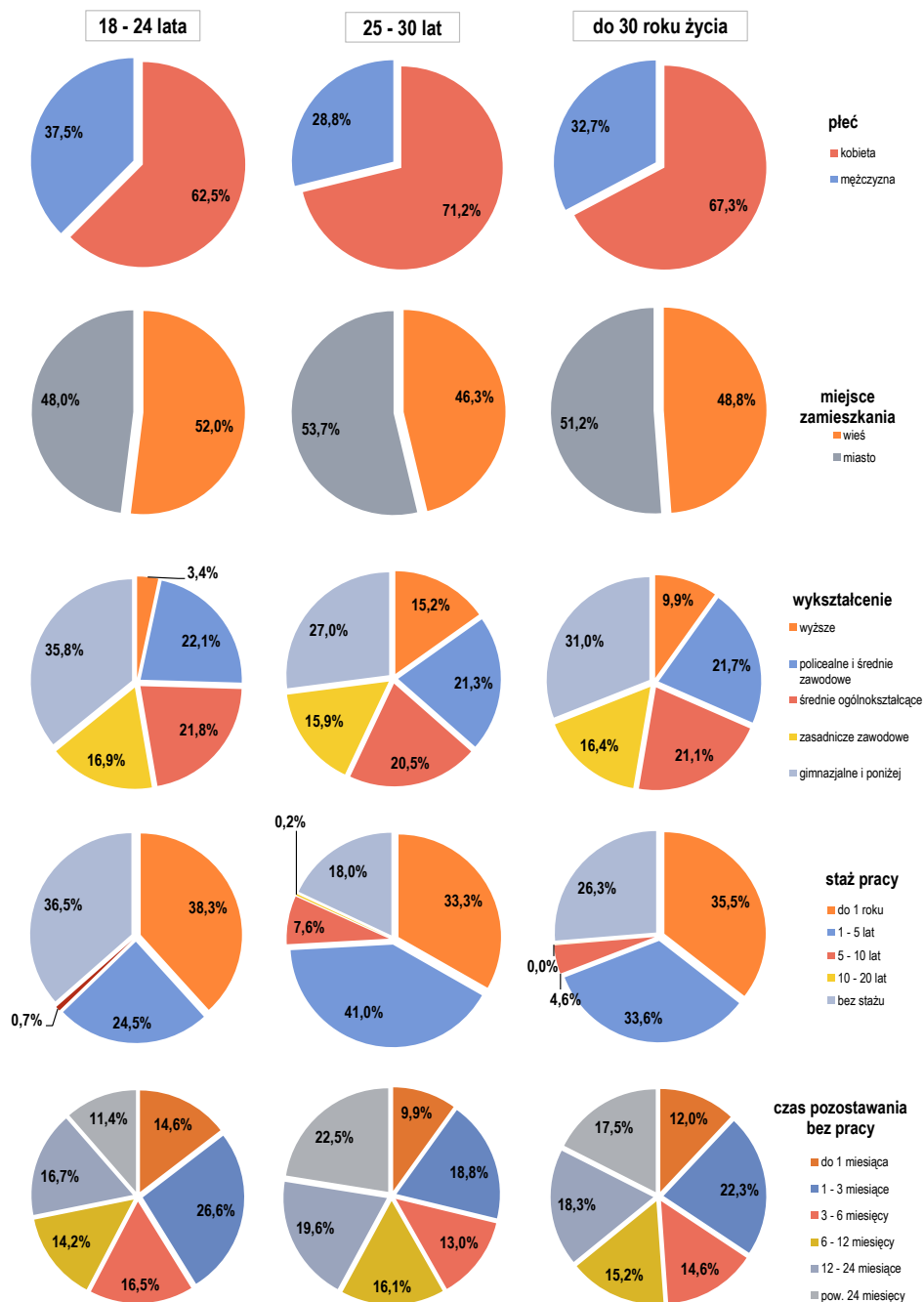
Tabela 8. Bezrobotni w wybranych przedziałach wiekowych według płci, miejsca zamieszkania, wykształcenia, stażu pracy i czasu pozostawania bez pracy w województwie zachodniopomorskim na koniec 2021 roku

Wyszczególnienie		2021		
		18 - 24 lata	25 - 30 lat	do 30 roku życia
płeć	kobieta	2 587	3 644	6 231
	mężczyzna	1 553	1 477	3 030
miejsce zamieszkania	wieś	2 152	2 369	4 521
	miasto	1 988	2 752	4 740
wykształcenie	wyższe	139	777	916
	policealne i średnie zawodowe	915	1 091	2 006
	średnie ogólnokształcące	904	1 052	1 956
	zasadnicze zawodowe	699	816	1 515
	gimnazjalne i poniżej	1 483	1 385	2 868
staż pracy ogółem	do 1 roku	1 584	1 705	3 289
	1 - 5 lat	1 015	2 098	3 113
	5 - 10 lat	31	391	422
	10 - 20 lat	x	12	3
	bez stażu	1 510	924	2 434
czas pozostawania bez pracy w miesiącach	do 1 miesiąca	604	509	1 113
	1 - 3 miesiące	1 101	965	2 066
	3 - 6 miesięcy	683	665	1 348
	6 - 12 miesięcy	586	826	1 412
	12 - 24 miesiące	693	1 005	1 698
	pow. 24 miesięcy	473	1 151	1 624
Ogółem		4 140	5 121	9 261

Źródło: opracowanie własne WUP w Szczecinie na podstawie sprawozdania MRiPS.

Z danych dotyczących wykształcenia bezrobotnych do 25 roku życia wynika, że na koniec 2021 roku największa liczba osób dokumentowała wykształcenie gimnazjalne, bądź niższe tj. 35,8% analizowanej grupy. Dalej plasowały się osoby posiadające wykształcenie średnie ogólnokształcące oraz policealne i średnie zawodowe. Najmniejszą grupę wśród bezrobotnych do 25 roku życia stanowiły osoby z wykształceniem wyższym tj. 3,4%.

Wykres 3. Struktura bezrobotnych w wybranych przedziałach wiekowych według płci, miejsca zamieszkania, wykształcenia, stażu pracy i czasu pozostawania bez pracy w województwie zachodniopomorskim na koniec 2021 roku

Źródło: opracowanie własne WUP w Szczecinie na podstawie sprawozdania MRiPS.

Bezrobotni do 25 roku życia z racji młodego wieku, posiadanego wykształcenia czy bierności zawodowej nie posiadają znaczącego doświadczenia i potwierdzają to statystyki bezrobocia rejestrowanego. Na koniec 2021 roku 38,3% z nich nie posiadało jakiegokolwiek stażu pracy wobec 36,3% w końcu 2020 roku. 24,5% osób dokumentowało staż do jednego roku, a doświadczenie zawodowe 1/4 osób wynosiło od roku do 5 lat.

Z analizy danych dotyczących czasu pozostawania bez pracy badanych grup bezrobotnych wynika, że na koniec 2021 roku najwięcej z nich pozostawało w ewidencji urzędów pracy od jednego do 3 miesięcy tj. 26,6%. Z pomocy urzędów pracy w regionie od ponad dwóch lat korzystało 11,4% bezrobotnych do 25 roku życia i 17,5% bezrobotnych do 30 roku życia.

W grupie bezrobotnych z przedziału wiekowego 25 – 30 lat zauważalny jest wyraźny udział bezrobotnych z wykształceniem wyższym – 15,2%, a wykształcenie gimnazjalne i niższe posiadał co czwarty zarejestrowany. Dane dotyczące stażu pracy tej grupy bezrobotnych pokazują, że w przeciwieństwie do najmłodszych bezrobotnych posiadają oni doświadczenie na rynku pracy. Ponad 40% zarejestrowanych dokumentowało staż pracy od roku do 5 lat, a 7,6% od 5 do 10 lat. Stażu pracy nie posiadało 18,0% zarejestrowanych wobec 36,5% w grupie 18 – 24 lata. Co piąty bezrobotny w wieku 25 – 30 lat pozostawał w rejestrach urzędów pracy od jednego do 3 miesięcy. W porównaniu z bezrobotnymi do 25 roku życia w grupie tej odsetek osób będących w ewidencji od ponad dwóch lat był na koniec 2021 roku wyraźnie wyższy i wyniósł 22,5%.

8. Struktura zawodowa młodych bezrobotnych

Na koniec 2021 roku zawodu nie posiadał co trzeci bezrobotny do 30 roku życia. Struktura zawodowa osób z tej grupy informuje, że najwięcej z nich posiadało zawód mieszczący się w grupie wielkiej zawodów *pracownicy usług i sprzedawcy* – 2 334 osoby (25,2%). Co dziesiąty zarejestrowany posiadał zawód zawierający się w następujących grupach wielkich: *technicy i inny średni personel, robotnicy przemysłowi i rzemieślnicy*. Osoby bez zawodu z analizowanej grupy stanowiły 50,1% wszystkich bezrobotnych bez zawodu w regionie. Analiza bezrobocia w ramach poszczególnych grup wielkich zawodów wskazuje, że najwyższy udział osób do 30 roku życia notowano w grupie wielkiej zawodów *pracownicy biurowi* – 26,6%, a następnie w grupie *pracownicy usług i sprzedawcy* – 23,7% oraz *technicy i inny średni personel* – 18,8% bezrobotnych w regionie.

W przypadku bezrobotnych do 25 roku życia zawodu nie posiadało 1 979 osób tj. 47,8% najmłodszych bezrobotnych (30,4% wszystkich bezrobotnych bez zawodu w regionie). Spośród dokumentujących zawód najwięcej osób zawierało się w grupie wielkiej *pracownicy usług i sprzedawcy* – 20,3% analizowanej grupy, a następnie w grupie *technicy i inny średni personel* – 9,5% oraz w grupie *robotnicy przemysłowi i rzemieślnicy* – 8,3%. Największy udział bezrobotnych do 25 roku życia notowano w grupie zawodów *pracownicy biurowi* – 10,1%, *pracownicy usług i sprzedawcy* – 8,5%, *technicy i inny średni personel* – 8,4%.

Tabela 9. Struktura zawodowa bezrobotnych według wielkich grup zawodów w województwie zachodniopomorskim na koniec 2021 roku

Symbol	Zawody i specjalności	Zarejestrowani							
		ogółem		do 30 roku życia			w tym do 25 roku życia		
		Liczba	Udział %	Liczba	Udział % w kategorii	Udział % w zawodzie	Liczba	Udział % w kategorii	Udział % w zawodzie
0	SIŁY ZBROJNE	109	0,3	10	0,1	9,2	3	0,1	2,8
1	PRZEDSTAWICIELE WŁADZ PUBLICZNYCH, WYŻSI URZĘDNIICY I KIEROWNICY	352	0,8	35	0,4	9,9	3	0,1	0,9
2	SPECJALIŚCI	3 439	7,9	530	5,7	15,4	97	2,3	2,8
3	TECHNICY I INNY ŚREDNI PERSONEL	4 703	10,8	886	9,6	18,8	395	9,5	8,4
4	PRACOWNICY BIUROWI	1 818	4,2	483	5,2	26,6	183	4,4	10,1
5	PRACOWNICY USŁUG I SPRZEDAWCY	9 851	22,7	2 334	25,2	23,7	839	20,3	8,5
6	ROLNICY, OGRODNICY, LEŚNICY I RYBACY	1 178	2,7	87	0,9	7,4	27	0,7	2,3
7	ROBOTNICY PRZEMYSŁOWI I RZEMIEŚLNICY	8 442	19,4	756	8,2	9,0	345	8,3	4,1

8	OPERATORZY I MONTERZY MASZYN I URZĄDZEŃ	2 321	5,3	280	3,0	12,1	87	2,1	3,7
9	PRACOWNICY WYKONUJĄCY PRACE PROSTE	4 721	10,9	599	6,5	12,7	182	4,4	3,9
000000	Bez zawodu	6 512	15,0	3 261	35,2	50,1	1 979	47,8	30,4
Ogółem		43 446	100,0	9 261	100,0	21,3	4 140	100,0	9,5

Źródło: opracowanie własne WUP w Szczecinie na podstawie sprawozdania MRiPS.

Szczegółowa analiza struktury zawodowej młodych bezrobotnych do 30 roku życia według zawodów i specjalności pokazuje, że na koniec 2021 roku najwięcej z nich posiadało zawód *sprzedawcy* – 1 015 osób (11,0%), w tym 339 osób do 25 roku życia. Zauważalna jest wyraźna różnica w liczbie bezrobotnych w tym i w kolejnych zawodach z dużą liczbą zarejestrowanych. Na kolejnych miejscach plasowały się osoby w zawodach: *kucharz* – 410 osób, *fryzjer* – 273 osoby. Najliczniejszą grupę specjalistów reprezentowały osoby w zawodzie *pedagog* – 27 osób. Bezrobotni do 30 roku życia z zestawienia w tabeli nr 10 stanowili ponad połowę wszystkich bezrobotnych w zawodach: *technik żywienia i usług gastronomicznych*, *technik hotelarstwa*.

Tabela 10. Struktura zawodowa bezrobotnych według zawodów i w województwie zachodniopomorskim na koniec 2021 roku

Symbol	Zawody i specjalności	Zarejestrowani							
		ogółem		do 30 roku życia			do 25 roku życia		
		Liczba	Udział %	Liczba	Udział % w kategorii	Udział % w zawodzie	Liczba	Udział % w kategorii	Udział % w zawodzie
522301	Sprzedawca S	4 358	10,0	1 015	11,0	23,3	339	8,2	7,8
512001	Kucharz S	1 381	3,2	410	4,4	29,7	176	4,3	12,7
514101	Fryzjer S	586	1,3	273	2,9	46,6	145	3,5	24,7
513101	Kelner S	440	1,0	120	1,3	27,3	36	0,9	8,2
723103	Mechanik pojazdów samochodowych S	335	0,8	112	1,2	33,4	63	1,5	18,8
422402	Technik hotelarstwa S	191	0,4	107	1,2	56,0	60	1,4	31,4
432103	Magazynier	342	0,8	102	1,1	29,8	35	0,8	10,2
343404	Technik żywienia i usług gastronomicznych S	152	0,3	98	1,1	64,5	74	1,8	48,7
351203	Technik informatyk S	192	0,4	87	0,9	45,3	49	1,2	25,5
751201	Cukiernik S	320	0,7	87	0,9	27,2	53	1,3	16,6
515303	Robotnik gospodarczy	1 285	3,0	77	0,8	6,0	17	0,4	1,3
000000	Bez zawodu	6 512	15,0	3 261	35,2	50,1	1 979	47,8	30,4
Pozostałe zawody		27 352	63,0	3 512	37,9	12,8	1 114	26,9	4,1
Ogółem		43 446	100,0	9 261	100,0	21,3	4 140	100,0	9,5

Źródło: opracowanie własne WUP w Szczecinie na podstawie sprawozdania MRiPS.

9. Struktura zawodowa bezrobotnych do 12 miesięcy od dnia zakończenia nauki

W 2021 roku zarejestrowano 3,4 tys. osób do 12 miesięcy od dnia zakończenia nauki, stanowiących 5,9% ogółu rejestracji w województwie zachodniopomorskim. Największy napływ do bezrobocia w analizowanej grupie notowano w przypadku osób *bez zawodu* – blisko 1,1 tys. osób tj. 37,3% zarejestrowanych. Kolejne liczne grupy rejestrujących się stanowiły osoby, które w ostatnich 12 miesiącach uzyskały zawody znajdujące się w następujących wielkich grupach zawodów: *specjaliści* – 18,4%, *technicy i inny średni personel* – 16,1%, *pracownicy usług i sprzedawcy* – 13,4%. Największy udział

napływu bezrobotnych do 12 miesięcy od dnia ukończenia nauki w ogóle napływu w danej grupie wielkiej zawodów notowano w grupie *specjaliści* tj. 11,2%, a w grupie *bez zawodu* udział ten wyniósł 14,4% ogółu.

Tabela 11. Struktura zawodowa bezrobotnych według wielkich grup zawodów zarejestrowanych w województwie zachodniopomorskim w 2021 roku

Symbol	Zawody i specjalności	Rejestracje				
		ogółem		do 12 miesięcy od dnia ukończenia nauki		
		Liczba	Udział %	Liczba	Udział % w kategorii	Udział % w grupie wielkiej
0	SIŁY ZBROJNE	201	0,3	2	0,1	1,0
1	PRZEDSTAWICIELE WŁADZ PUBLICZNYCH, WYŻSI URZĘDNICY I KIEROWNICY	539	0,9	10	0,3	1,9
2	SPECJALIŚCI	5 579	9,7	627	18,4	11,2
3	TECHNICY I INNY ŚREDNI PERSONEL	6 782	11,7	549	16,1	8,1
4	PRACOWNICY BIUROWI	2 869	5,0	142	4,2	4,9
5	PRACOWNICY USŁUG I SPRZEDAWCY	12 174	21,1	458	13,4	3,8
6	ROLNICY, OGRODNICY, LEŚNICY I RYBACY	1 247	2,2	6	0,2	0,5
7	ROBOTNICY PRZEMYSŁOWI I RZEMIEŚLNICY	10 824	18,7	249	7,3	2,3
8	OPERATORZY I MONTERZY MASZYN I URZĄDZEŃ	3 067	5,3	41	1,2	1,3
9	PRACOWNICY WYKONUJĄCY PRACE PROSTE	5 670	9,8	54	1,6	1,0
000000	Bez zawodu	8 834	15,3	1 274	37,3	14,4
	Ogółem	57 786	100,0	3 412	100,0	5,9

Źródło: opracowanie własne WUP w Szczecinie na podstawie sprawozdania MRiPS.

Na koniec 2021 roku w rejestrach urzędów pracy pozostawało 864 osoby do 12 miesięcy od dnia zakończenia nauki, stanowiących 2,0% wszystkich bezrobotnych. Podobnie jak w przypadku wyżej opisanego napływu osób z analizowanej grupy, także w strukturze zarejestrowanych największy udział miały osoby *bez zawodu* – 342 osoby tj. 39,6% będących w ewidencji na koniec 2021 roku. Wśród pozostałych 60,4% największe grupy tworzyły osoby w zawodach z grupy wielkiej *technicy i inny średni personel* – 15,4%, *specjaliści* – 14,2%, *pracownicy usług i sprzedawcy* – 13,5%.

Tabela 12. Struktura zawodowa bezrobotnych według wielkich grup zawodów w województwie zachodniopomorskim na koniec 2021 roku

Symbol	Wielkie grupy zawodów	Zarejestrowani				
		ogółem		do 12 miesięcy od dnia ukończenia nauki		
		Liczba	Udział %	Liczba	Udział % w kategorii	Udział % w grupie wielkiej
0	SIŁY ZBROJNE	109	0,3	0	0,00	0,0
1	PRZEDSTAWICIELE WŁADZ PUBLICZNYCH, WYŻSI URZĘDNICY I KIEROWNICY	352	0,8	3	0,3	0,9
2	SPECJALIŚCI	3 439	7,9	123	14,2	3,6
3	TECHNICY I INNY ŚREDNI PERSONEL	4 703	10,8	133	15,4	2,8
4	PRACOWNICY BIUROWI	1 818	4,2	34	3,9	1,9
5	PRACOWNICY USŁUG I SPRZEDAWCY	9 851	22,7	117	13,5	1,2
6	ROLNICY, OGRODNICY, LEŚNICY I RYBACY	1 178	2,7	2	0,2	0,2
7	ROBOTNICY PRZEMYSŁOWI I RZEMIEŚLNICY	8 442	19,4	81	9,4	1,0
8	OPERATORZY I MONTERZY MASZYN I URZĄDZEŃ	2 321	5,3	16	1,9	0,7
9	PRACOWNICY WYKONUJĄCY PRACE PROSTE	4 721	10,9	13	1,5	0,3
000000	Bez zawodu	6 512	15,0	342	39,6	5,3
	Ogółem	43 446	100,0	864	100,0	2,0

Źródło: opracowanie własne WUP w Szczecinie na podstawie sprawozdania MRiPS.

W zbiorowości bezrobotnych do 12 miesięcy od dnia ukończenia nauki na koniec 2021 roku najwięcej osób dokumentowało zawód *sprzedawcy* – 30 osób tj. 3,5% badanej grupy. Największy udział bezrobotnych do 12 miesięcy od zakończenia nauki spośród wyszczególnionych w tabeli nr 13 notowano wśród zawodów: *technik informatyk, technik ekonomista, technik żywienia i usług gastronomicznych*.

Tabela 13. Struktura zawodowa bezrobotnych do 12 miesięcy od dnia ukończenia nauki według zawodów i specjalności (powyżej 10 osób) zarejestrowanych w województwie zachodniopomorskim na koniec 2021 roku

Symbol	Zawody i specjalności	Zarejestrowani				
		ogółem		do 12 miesięcy od dnia ukończenia nauki		
		Liczba	Udział %	Liczba	Udział % w kategorii	Udział % w zawodzie
522301	Sprzedawca S	4 358	10,0	30	3,5	0,7
512001	Kucharz S	1 381	3,2	28	3,2	2,0
514101	Fryzjer S	586	1,3	25	2,9	4,3
723103	Mechanik pojazdów samochodowych S	335	0,8	21	2,4	6,3
343404	Technik żywienia i usług gastronomicznych S	192	0,4	20	2,3	10,4
351203	Technik informatyk S	191	0,4	19	2,2	9,9
331403	Technik ekonomista S	152	0,3	15	1,7	9,9
422402	Technik hotelarstwa S	650	1,5	13	1,5	2,0
333107	Technik logistyki S	190	0,4	11	1,3	5,8
000000	Bez zawodu	6 512	15,0	342	39,6	5,3
Pozostałe zawody		28 899	66,5	340	39,4	1,2
Ogółem		43 446	100,0	864	100,0	2,0

S – zawód uzyskiwany w systemie szkolnym.

Źródło: opracowanie własne WUP w Szczecinie na podstawie sprawozdania MRiPS.

Podsumowanie

Prezentacja sytuacji młodych bezrobotnych na rynku pracy pokazuje, że w porównaniu z 2020 rokiem zarówno w Europie, jak i w Polsce zaszły korzystne zmiany. Według Eurostat notowano spadek bezrobocia wśród osób do 25 roku życia w Unii Europejskiej i w strefie euro. Zgodnie z danymi bezrobocia rejestrowanego w Polsce liczba bezrobotnych do 25 roku życia zmniejszyła się w porównaniu z 2020 rokiem o blisko 30,2 tys. osób, a ich udział w ogólnej liczbie bezrobotnych nieznacznie spadł z 12,5% na 11,9%. W województwie zachodniopomorskim na koniec 2021 roku grupa bezrobotnych do 25 roku życia liczyła 4 140 osób i spadła w stosunku do 2020 roku o 1,7 tys. osób. Dodatkowych informacji o sytuacji osób do 25 roku życia na rynku pracy dostarczają wyniki Badania Aktywności Ekonomicznej Ludności GUS. Wynika z nich, że w województwie zachodniopomorskim w IV kwartale 2021 roku współczynnik aktywności zawodowej w grupie wiekowej 15 – 24 lata wyniósł 24,8% i wzrósł o 0,5 pkt proc. w stosunku do wyników za IV kwartał 2020 r. W skali roku notowano także wzrost wskaźnika zatrudnienia z 20,1% na 22,0%. Najwyższą stopę bezrobocia notowano w grupie osób w wieku 15-24 lata, wyniosła 14,3%, w porównaniu do 2020 roku obserwujemy spadek o 2,8 pkt proc.

Z bilansu badanej grupy bezrobotnych wynika, że w dalszym ciągu główny powód wyłączeń z ewidencji stanowiło podjęcie pracy, a kolejny niepotwierdzenie gotowości do podjęcia pracy. Zatrudnienie dotyczyło 59,6% bezrobotnych do 30 roku życia i 57,4% do 25 roku życia. Odsetek niepotwierdzających gotowości do podjęcia pracy był wyższy w grupie

do 30 roku życia – 16,8% wobec 13,3% wśród wyrejestrowanych do 25 roku życia. Więcej osób niż rok wcześniej skorzystało z zatrudnienia subsydiowanego oraz uczestniczyło w aktywnych formach przeciwdziałania bezrobociu.

Z danych dotyczących struktury młodych bezrobotnych według płci wynika, że większość z nich stanowiły kobiety – blisko 62,5% wśród bezrobotnych do 25 roku życia i prawie 67,3% wśród bezrobotnych do 30 roku życia. W przypadku miejsca zamieszkania przeważali młodzi zamieszkujący tereny miejskie. Statystyki dotyczące wykształcenia badanej grupy informują, że najwięcej z nich posiadało wykształcenie gimnazjalne i niższe – 35,8% w grupie do 25 roku życia i 31,0% wśród bezrobotnych do 30 roku życia. Wyraźna różnica widoczna jest w przypadku wykształcenia wyższego. Dyplom uczelni wyższej posiadało 3,4% bezrobotnych do 25 roku życia i 9,9% do 30 roku życia. Analizowane dane potwierdziły brak doświadczenia zawodowego nierzadko oczekiwanego przez pracodawców. Stażu pracy nie posiadało 36,5% bezrobotnych do 25 roku życia i 26,3% do 30 roku życia. Według danych z końca 2021 roku największa grupa młodych bezrobotnych pozostawała w ewidencji urzędów pracy w ujęciu wojewódzkim od jednego do 3 miesięcy. Analiza struktury zawodowej młodych bezrobotnych według zawodów i specjalności pokazała, że na koniec 2021 roku najwięcej z nich posiadało zawód *sprzedawcy*, a kolejne lokaty zajmowały osoby w zawodach *kucharza i fryzjera*.

Niższą liczbę zarejestrowanych niż na koniec 2020 roku notowano także w grupie bezrobotnych do 12 miesięcy od dnia ukończenia nauki. Struktura zawodowa absolwentów informuje, że duża część z nich nie uzyskała zawodu (absolwenci liceów, szkół gimnazjalnych i podstawowych oraz osoby które nie uzyskały dokumentu potwierdzającego zdany egzamin zawodowy). W ogólnym „napływie” absolwentów w 2020 roku osoby bez zawodu stanowiły 37,3%. Zarówno w przypadku rejestracji, jak i stanu na koniec 2020 roku największe grupy zawodowe tworzyli absolwenci z grupy wielkiej zawodów *specjaliści*, a następnie *technicy i inny średni personel* oraz *pracownicy usług i sprzedawcy*. Szczegółowa analiza zawodowa bezrobotnych absolwentów informuje, że są to głównie osoby w zawodach: *sprzedawca, kucharz, fryzjer, mechanik pojazdów samochodowych, technik żywienia i usług gastronomicznych*.

Młodym osobom trudniej zaistnieć na rynku pracy i ma na to wpływ między innymi brak doświadczenia oraz kwalifikacji. Brak pierwszego wyniku z młodego wieku bezrobotnego ale także z braku jakiegokolwiek aktywności zawodowej chociażby w czasie studiów. Ponadto największą grupę wśród młodych bezrobotnych stanowią osoby z niskim wykształceniem. Wyniki Badania Aktywności Ekonomicznej Ludności w województwie zachodniopomorskim w IV kwartale 2021 roku pokazują, że sytuacja w kwestii aktywności zawodowej młodych osób w regionie jest lepsza niż w 2020 roku.

Kwalifikacji nie posiadają osoby, które zakończyły edukację na poziomie szkoły podstawowej, gimnazjum, liceum oraz te które nie zdały egzaminu zawodowego. W zdobyciu kwalifikacji i umiejętności poszukiwania pracy pomagają usługi i instrumenty rynku pracy, stanowiące katalog podstawowych form aktywizacji zawodowej. Są to między innymi programy staży, szkoleń, subsydiowane formy zatrudnienia, a także usługi w zakresie pośrednictwa pracy i poradnictwa zawodowego. Według znowelizowanej ustawy z dnia 20 kwietnia 2004 roku o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy powiatowe urzędy pracy po rejestracji bezrobotnego mają obowiązek ustalić mu profil pomocy. Zakres wsparcia zależny będzie od tego do którego z trzech profili zostanie on zakwalifikowany. Ustawa informuje ponadto o dodatkowych instrumentach skierowanych do bezrobotnych do 30 roku życia znajdujących się w kategorii osób będących w trudnej sytuacji na rynku pracy. Osoby te mają możliwość uzyskania bonów szkoleniowych, bonów stażowych, bonów zatrudnieniowych lub bonów na zasiedlenie. Wzrasta również zainteresowanie pracodawców możliwością refundacji składek na ubezpieczenie społeczne w przypadku zatrudnienia osoby bezrobotnej do 30 roku życia. Powyższe zmiany dają dodatkowe możliwości sprzyjające aktywizacji zawodowej i zwiększają szanse na zatrudnienie większej grupy młodych bezrobotnych.